

Af *stk. 1* fremgår det, at den længstlevende ægtefælle i levende live udøver en ejers rådighed over det uskiftede bo.

Stk. 2 fastslår, at den længstlevende ægtefælle ved testamente kun kan råde over så stor en del af det uskiftede bo, som ved ægtefællens død falder i arv efter denne. Inden for denne grænse kan ægtefællen også råde over boets enkelte genstande, for så vidt det ikke strider mod den førstafdøde ægtefælles testamentariske bestemmelse i medfør af lovforslagets § 91.

Til § 25

Bestemmelsen omhandler den længstlevende ægtefælles hæftelse for afdødes forpligtelser og svarer med enkelte sproglige moderniseringer til den gældende arvelovs § 16.

Til § 26

Bestemmelsen omhandler den længstlevende ægtefælles ret til at skifte det uskiftede bo når som helst og ægtefællens pligt til at skifte det uskiftede bo ved indgåelse af nyt ægteskab.

Stk. 1 svarer til den gældende arvelovs § 17, stk. 1, idet det dog er præciseret, at den længstlevende når som helst kan skifte med livsarvingerne eller enkelte af dem og forblive i uskiftet bo med de øvrige. Endvidere kan den længstlevende over for samtlige arvinger skifte boet delvist. Dette er forudsat ved dødsboskiftelovens § 58, stk. 2, 1. pkt., der lader de skatteretlige regler afhænge af, om en eller flere livsarvinger er uskiftet totalt, eller om der blot er sket et delvist skifte med en eller flere eller samtlige arvinger, uden at nogen af dem er uskiftet helt.

Stk. 2, 1. pkt., der svarer til den gældende arvelovs § 17, stk. 2, fastslår, at den længstlevende ægtefælle skal skifte det uskiftede bo ved indgåelse af nyt ægteskab.

Stk. 2, 2. pkt., indeholder som noget nyt i forhold til gældende ret en regel om, at livsarvingerne ikke kan give afkald på skifte af det uskiftede bo og samtidig bevare deres arveret.

Der er ikke noget til hinder for, at livsarvingerne giver både skifteafkald og afkald på deres arveret. Ægtefæller overtager i en sådan situation boet til fri rådighed.

Om baggrunden for forslaget til stk. 2, 2. pkt., henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1 og 5.3.

Til § 27

Bestemmelsen omhandler skifte af det uskiftede bo, efterhånden som umyndige særlivsarvinger bliver

myndige eller dør, og svarer med sproglige moderniseringer til arvelovens § 18.

Til § 28

Bestemmelsen omhandler arveforholdene ved skifte af det uskiftede bo og svarer med sproglige moderniseringer til den gældende arvelovs § 19.

Til § 29

Bestemmelsen omhandler skifte som følge af den længstlevende ægtefælles misbrug af rådigheden over det uskiftede bo.

Stk. 1 og 4 viderefører den gældende arvelovs § 20, stk. 1, med en enkelt ændring. Efter den nugældende retstilstand får et skifte i anledning af misbrug kun virkning for den eller de arvinger, der har rettet henvendelse om skifte til skifteretten eller har tilsluttet sig en anmodning om skifte. Medmindre samtlige arvinger står bag skiftekravet, bliver der således tale om et partielt skifte. En præcisering af denne retstilstand foreslås i slutningen af stk. 1.

Er der umyndige livsarvinger, må disses værger tage stilling til skiftekravet. Ønsker en værge ikke et skifte, skal beslutningen herom godkendes af statsamtet.

Stk. 2 svarer i vidt omfang til den gældende arvelovs § 20, stk. 2. Dog foreslås udtrykket "tegning af uforholdsmæssig høj livrente" erstattet med det noget bredere udtryk "tegning af en uforholdsmæssig stor pensions- eller forsikringsordning", da også tegning af f.eks. en urimelig stor kapitalpension må anses som misbrug. Fradragsreglerne i skattelovgivningen vil formentlig indebære, at tegning af uforholdsmæssigt store pensions- og forsikringsordninger alene vil forekomme meget sjældent. Ved vurderingen af om misbrugsgrænsen er overskredet ved tegning af pensions- og forsikringsordninger, må der foretages en samlet bedømmelse af formueomstændighederne, længstlevendes behov for at sikre sin fremtidige tilværelse og motivet, herunder om det er illoyalt over for livsarvingerne. Er der tale om misbrug, kan der kræves vederlag efter lovforslagets § 30. Praksis efter den gældende arvelovs § 20, stk. 2, forudsættes i øvrigt opretholdt.

Stk. 3 bygger på den gældende arvelovs § 13, stk. 4. I bestemmelsen fastslås det, at ægtefællen efter skifterettens bestemmelse skal give oplysninger om dispositioner over det uskiftede bos formue, hvis en arving gør gældende, at der foreligger misbrug. Det foreslås endvidere, at det kommer til at fremgå af loven, at livsarvingerne har ret til at blive gjort bekendt med oplysningerne.